

PRZYPATRZYĆ SIĘ (674) *vb pf*

przypatrzeć się (673), **przypatrzeć** (1) *NiemObr.*

się (459), *się* (214).

a jasne (w tym 10 r. błędne znakowanie).

inf przypatrzeć się (187). ◇ *fut* 1 sg przypatrzę się (1). ◇ 2 sg przypatrzysz się (36). ◇ 3 sg przypatrzy się (68). ◇ 1 pl przypatrzemy się (14), przypatrzym się (3) *RejWiz, NiemObr, GórnTroas*, przypatrz(e)m się (2) *SkarŻyw, KołakSzczęśl*, przypatrz(e)m się *RejPos* (1). ◇ 2 pl przypatrzycie się (1). ◇ 3 pl przypatrzą się (4). ◇ *praet* 1 sg m przypatrzyłem się, -em, -m się przypatrzył (18), -ech się przypatrzył *PaxLiz* (1). *f* -m się przypatrzyła (1). ◇ 2 sg m -eś, -ś się przypatrzył (3). ◇ 3 sg m przypatrzył się (9). *f* przypatrzyła się (1). ◇ 1 pl m pers -chmy, -echmy się przypatrzyli (3), przypatrzyliśmy się (1); -chmy *RejPos, WerGość*; -chmy : -smy *RejZwierc* (1:1). ◇ 2 pl m pers -ście się przypatrzyli (1). ◇ 3 pl m pers przypatrzyli się (15). *subst* przypatrzyły się (5). ◇ *plusq* 3 pl m pers byli się przypatrzyli (2), przypatrzyli się byli (1) *RejPos* (2:1). *subst* były się przypatrzyły (2). ◇ *imp* 2 sg przypatrz się (108). ◇ 3 sg niech, niechaj się przypatrzy (14). ◇ 2 a. 3 sg przypatrz się (8). ◇ 1 pl przypatrzmy się (32). ◇ 2 pl przypatrzcie się (24). ◇ 3 pl niech się przypatrzą (1). ◇ *con* 1 sg m bym się przypatrzył (2) *GórnDworz, CzechEpPORz*, bych się przypatrzył *RejWiz* (2). ◇ 2 sg m byś się przypatrzył (4), by się przypatrzył (1) *KochPij*. ◇ 3 sg m by się przypatrzył (11), by się przypatrz(e)ł (1) *ActReg*. ◇ 1 pl m pers bychmy się przypatrzyli (3), byśmy się przypatrzyli (1); bychmy *RejAp*; bychmy : byśmy *RejPos* (2:1). ◇ 3 pl m pers by się przypatrzyli (10). ◇ *con praet* 3 sg m by się był przypatrzył (4). ◇ 3 pl m pers by się byli przypatrzyli (1). ◇ *impers con* by się przypatrz(o)no (2). ◇ *part praet act* przypatrzywszy się (64).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Pilnie przyjrzeć się komuś lub czemuś, zobaczyć, zaobserwować; też być naocznym świadkiem; considerare PolAnt, Modrz, Vulg; videre Vulg, PolAnt; intueri Vulg; respicere, speculari PolAnt; contueri Modrz [w tym: komu, czemu (130)] (173) : GroicPorz A4; Niebu fie trudno przypátrzyć RejWiz Cc7v, 143v; Ktorego [Piotra] gdy wyźrzááá dziewczká flúžebna fiedzącego v fwiátlá/ á gdy fie mu przypátrzyáá/ rzeklá: Y ten fnim był. Leop Luc 22/56, Thren 1/18; Dnia 9. kxięzicza Sticznia zacmi fzye Miefziącz wffiftek/ [...] ktorego Mořkwa fzye dobrze napa[t]rzy/ [...] A Pořnanczy koncowi fzye przypatrzą. Goski kt; LeovPrzep Av; ále niech fie im [dziwom fałszywym] káždy przypátrzy ná owych tablicach málowánych po rozlicznych káplicach y kořciolech RejAp 113v; GórnDworz Pv; Ktorzy [zwolennicy Pana] przypátrzywřzy fie wřzytkim řpřawam iego/ wwierzyli mocną wiárą w řercoch řwoich/ o tym fwiętyem Bořtwie iego. RejPos 207v, 264v, 270v, 288, [292]v; Wřzytkiemu przypátrzyłem fie we dni proźnořci moiey. BudBib Eccle 7/15, Ps 5/3[5]; Strum I3; TAKći fie to przyhárdřzym tobie [Jan Sieniński] zda s pořtáwy/ Ale fie iedno przypátrz poznař że pan přáwy. PapřPan C2v, H2v, M4v; ModřBaz 80v; bo kto fye przypátrzy káłuzám řiárczáném/ [...] naydřie tho/ że ná dne fye zřiáda Oczko 17v, 12v, 20v, 33v; SkarŻyw 35; CzechEp 166; KochFr 59; NA lewéy řtronie blizniát/ przypátrz fye Wořnicy Który głowę řwá trzyma přeciřwko Helicy. KochPhaen 6, 10; KochSz A2v, Cv; GórnRozm N; ActReg 77, 86; A gdy przyřtępowáł [Mojřesz]/ áby fie przypátrzył/ řtał fie do niego głos Páńfki WujNT Act 7/31; A Iźby fie periuria z obráženiem Bořym nie dřiały/ máią*

Kommissarze piérwéy przypátrzyć fie znákóm z obu łtrón *SarnStat* 470 [*idem* 846], 88, 846; *WitosłLut* A4v; *CiekPotr* 64; Tákże kiedyc przypomnié łpráwy łwiátá tego/ Ktorymeł fie przypátrzył zá wieku moiego. [...] Z dworfłkimi Poetámí zetrzec fie kęs łkufzê. *CzahTr* C4v, G2v, Hv; *PaxLiz* E2v.

przypatrzeć się do czego (2): *RejWiz* 144v; Abowiem ktoby fie przypátrzył cieiefłnemi oczymá do tey dziwney łmierci tego tákiego miłofłniká Páńłkiego/ thedyby łobie wnet vczynić mogł złá myłł o Pánu łwoim *RejPos* 320v.

przypatrzeć się u kogo (1): Gołpodarze łobie rzádni/ v mądrych Kmíotkow fie náuczyc máią/ iáko rolá łpráwowác/ v rzádnego fie przypátrzyć *GostGosp* 64.

przypatrzeć się z czego [= *na podstawie czego*] (1): iefł rzecz powinna/ po piérwłszém lékárłtwie to vczynić [*tj. pułcił krew*] y z niéy przypátrzywłzy łye zbytkowi łyropy łtanowíc *Oczko* 24.

Ze zdaniem dopełnieniowym [*w tym z zapowiednikiem: temu* (6); *zaimék pytajny* (9), *jełłi 'czy'* (5), *iż, że* (2)] (16): *GroicPorz* dd4v; *RejWiz* 165v; *RejAp* 63v, 163; Przypátrz fie temu káždy z w.m. iáko owo brzydka rzecz/ kiedy ktho ná koniu łiedzi wyciągnáwłzy ku pierłiam końłkim nogi/ á łam fie dziwnie rołprołciwłzy *GórnDworz* E8v, K8v; Aby fie iuż temu káždy oczymá przypátrzył iż to ták iefł [*tj. że Chrystus może wskrzeszác umarłych*] *RejPos* 222, 265v; DOłyciem fie iuż nábył ná tym nędznym łwiece/ DOłyciem fie przypátrzył czo fie ná nim plecie *RejZwierc* 269, [238]; *BudBib Ier* 2/10; przypátrz łye iáko Wodá łtoi w Stáwie przy Kráióch/ od Czołá áż ná Wierzchowinę *Strum* I3; A co iefłliby tám łiedzác [*chory w cieplícach*] o iáki przypádek niełpodżiany przyłzedł/ co rychłéy niech go ták rátuie. [...] niechay łye przypátrzy: iefłli iefł fébrá/ álbo iefłli niemáłz/ niechże kęs wodzie pokóy da *Oczko* 31, 19v; *WerGołc* 232; *LatHar* 110.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia bliższego w zdaniu nadrzędnym [*w tym: jełłiże 'czy'* (2), *iż* (1)] (3): gdy fie przypátrzyłz łwiátu omyłnemu/ Iż iefł bárzo podobien ku polu ptáłzemu *RejWiz* 103; A przetoż teraz chcieycie fie mi przypátrzyć/ iefłłiżebych [!] chciáł kłámác przed wámí. *BibRadz Iob* 6/28; *Oczko* 22v.

W połączeniu szeregowym (1): zácłmíone á zálłepíone bęđá/ y zátkáne vłzy ich [*niewierynych*] ták iż fie áni przypátrzyć/ áni przyłłuchác/ áni wyrozumiec nic nie bęđá mogli/ łwiętych táciemnic [!] iego. *RejPos* 210.

Fraza: »przypatrzyły się (*a. przypatrzeć się mogą*) oczy (*a. przypatrzeć się może oko*)« [*szyk zmienny*] (6): O iuż fie náłłuchály vłzy náłze/ y przypátrzyły fie oczy náłze/ iáko ten nędzny mieliác [*tj. Kołciól*] bywa zdrapány/ znędzony/ y zekrwáwiony *RejAp* 63v, 77v; *RejPos* 208v, [290]; Do kthorey [*niedbáłości polskiej*] máłło piorká potrzebá/ bo fie iey iáłnie oczy káždygo przypátrzyć y vłzy przyłłuchác mogá *RejZwierc* 182; *GostCast* 27.

Zwroty: »z bliska się przypatrzeć« (1): Lecz łkoro fie mnie z bliłká oni przypátrzyli/ Y com wyłłzey powiedziáł we mnie obaczyli/ [...] *Prot* A4.

»przypatrzeć się z daleka« (1): Bowiem gdy fie przypátrzyłz z dáłeká s przeláie/ A vważyłz ná łwiece ludzkie obyczáie/ [...] *RejWiz* 181.

»dobrze się przypatrzeć« [*szyk zmienny*] (8): *GroicPorz* dd4v; *RejAp* 29v; wnet [*Zacheusz*] zábieziáł á łzukał tey drogi/ áby mu [*Panu*] fie był mogł co nalepiey przypátrzyć. *RejPos* 350v; *Strum* C4;

Oczko 19v, 22v; (*nagł*) Przemowá Białychgłow do Mężczyzn. (-) [...] Przepátrzcíe fie nam dobrze/ w ták gładkiey vrodzie *BielSjem* 2; Przepátrz fię iedno dobrze: twoiác to siełstrzycá *ZbylPrzyg* A2v.

»jaśnie się przypatrzeć« (2): ktorým [*znakom*] fie iálnie káždy á práwie ná oko ślufznie przypátrzyć może. *RejPos* 189v; *RejZwierc* 182.

»jawnie się przypatrzeć« (2): Czemu fie iáwnie oczy ludzi wśzytkich śnádnie przypátrzyć mogą/ á iż to iest prawdá/ wśzytek fwiát tego záprzec nie może. *RejPos* [290], 222.

»mocno się przypatrzeć« (1): by kto [...] ośtrowidnémi Chciał fie mocno przypátrzyć oczymá fwoiémi/ Wárftát wśzytkich boleści/ tumultów fkrwáwionych Obaczyłby *GosłCast* 66.

»oczyma się przypatrzeć« (14): *RejZwierc* A5v; A gdy fie themu przypátrzymy/ nie tylko ciełefnemi ále práwie duchownemi oczymáfwyimi [!] á rozmyślániem fwoim/ [...] *RejAp* 47, 29v, 110v, 163; A gdy fie kolwiek będyefz chciał oczymá fwemi pilno przypátrzyć/ [...] závázdy to obaczyłz/ iż [...] *RejPos* 280v, 67, 222, 265v, 320v; *RejZwierc* 185; ktorzy fię mu [*apostołowie Chrystusowi*] oczymá fwoimi przypátrzyli: rękómá dotykáli: ná nim fię fámí budowáli *CzechEp* 289; *WerGośc* 232; *GosłCast* 66.

»oczywiście, na oko się przypatrzeć« = *zobaczyć na własne oczy* (2:1): *RejPos* 9, 189v; Przychadzáli też niktoryz w pielgrzymśkim odźzieniu/ áby fię oczywiście przypátrzyli tey pieczy y ftarániu/ ktorą fláchtá Rzymśka około vbogich przymowánia z wielką pokorą czyniła. *ReszHoz* 125.

»pilnie (a. pilno), z pilnością się przypatrzeć« = *considerare vehementer* *PolAnt* [*szyk zmienny*] (8:1): *RejWiz* 144v; Iákoż te głupie pośtępki częśtokróć bywáią czymśi pokryte/ iż ich ten śam nie obaczy/ kogo wwiódą/ iefli fie im z wielką pilnością nie przypátrzy. *GórnDworz* I4; *RejPos* 280v; y przypátrzcíe fię pilno á obaczcíe iefli fię (co tákowego) ftało iáko to. *BudBib Ier* 2/10; [*Doriasz*] Przepátrzywśzy fie pilnie ofobie káżdego [*z Ciołkowskich*]/ Zámilczálby nieborak deśpektu wielkiego. *PaprPan* Aa2, M2; KTo mi wiary dáć niechce/ day ią oku fwému/ A przypátrz fie fтворzeniu pilnie ták pięknému *KochFrag* 25; *WujNT Luc* 22/56; *CzahTr* E.

»jako w(e) zwierciadle się przypatrzeć« (2): Zwycierciádło álbó kftałt w ktorým káždy fían śnádnie fie może fwym śpráwám iáko we źwierciadle przypátrzyć. *RejZwierc kt*; *LatHar* 110.

Szeregi: »ani przypatrzeć się, ani dopytać się« (1): iż grzech á gniew Páńfki zálpeił oczy náłze/ [...] iż fie áni przypátrzyć/ áni fie do żadney rzeczy ślufzney dopytác nie możemy. *RejZwierc* [193]v.

»przypatrzeć się i (a) obaczyć« = *considerare et videre* *PolAnt* (3): IMuie fye kto koniá/ álbó inney rzeczy śobie vkráđžionej álbó zgubionej/ ma fye naprzod dobrze przypátrzyć y obáczyć/ iefli iest iego *GroicPorz* dd4v; *Prot* A4; *BudBib Ier* 2/10.

»podnieść oczu (a. oczy) a przypatrzeć się« = *levare oculos et videre* *PolAnt*, *Vulg* (2): Podnieścíe oczu wálznych/ á przypátrzcíe fię kráinám *BibRadz Ioann* 4/35; *WujNT Ioann* 4/35.

»przypatrzeć się i (ani) podziwować« (2): á niewiernym iefzczé bárziewy bywáią oczy oflepione/ iz [!] fie temu nie tylko przypátrzyć ále áni podziwować mogą. *RejAp* AA3v; *RejPos* 306.

»(przy)słuchać (a. nasłuchać) (się) i przypatrzeć (się)« [*szyk 3:3*] (6): Pan rośkázuię/ ábyś iedno ieden iemu dzień w thegodniu poświęcił. A beftia náftáwiał dziwnych fwiát [...]/ czemu fie káždy oczymá fwoimi przypátrzyć y wśzymá przyśluchác śnádnie może. *RejAp* 110v, 63v; *RejZwierc* 182; *Strum* R; *WerGośc* 232; *KochCzJan* A2v.

»uźrzeć a przypatrzeć się« (1): *Tám [w niewoli Babilonu] wźrzycie dziwne modły/ dziwne bogi [...]. A ták gdy tego nawięcey wźrzycie/ á gdy fie temu nawięcey przypátrzycie/ tedy weźrzawfzy w niebo/ wołaycie ku Pánu fwoiemu: [...] RejPos [226].*

Przen (7) : Przypátrzmfyz fie iedno domá fwym bierzmon [!]/ á onym frogim fękowátym á márnie ofieczonym pniom/ ktore nam iáwnie [...] vftháwicźnie z oczu náfzych wygládaią/ á nic ich nie baczymy RejZwierc 185.

Ze zdaniem dopełnieniowym [zawsze: zaimek pytajny] (2): RejAp 199v; Niech sftápi myśl moia/ do źemie ćiemnościami y mgłą śmierći ośzpeconey: niech fie przypátrzy/ co ták złośliwey duŹy moiey nágotowáno. LatHar 151.

Zwrot: »oczyma się przypatrzeć« = oculis contueri Modrz (3): RejAp 10v, 148v; á ći wfzytcy [...]/ kiedyby dobre zwyczáie w fobie mieli/ kiedyby fie fprofności niecnót/ á piękności cnoty oczymá ferdecźnemi przypátrzyli/ [...] wźięli fobie w zwyczáy á w wźywánie rzeczy vcźciwe [!]/ niebyliby záprawdę ták byftrzi/ w broieniu niecnót ModrzBaz 5v.

Szereg: »przypatrzeć się i uważać« (1): niech fie [myśl moja] przypátrzy y wważa/ niech obaczy á ftráchem fie przeraża. LatHar 151.

α. O Bogu (1) : náklón oczu fwoich Páńfkich/ á wřáganiu fług fye przypátrz twoich. KochPs 135.

a. Zobaczwszy, obejrzawszy poznać, ocenić, wyrobić sobie zdanie na ten temat (odcień pośredni między znac. 1. i 2.): *scire Modrz (56) : Iużemći fie przypátrzył/ fwiátu omylnemu BielKom B, B2; A ták profzę rácz [Panie] zeľlác promień fwey fwiátłości/ Abych fie mogł przypátrzyć twey fwiętey miłości. RejWiz 156v, 113v, 127, 143v; RejZwierc 70; ále ich [dziwów] nigdy [Pan] czynić nie prześtał/ ktho fie iedno chce przypátrzyć temu. RejPos 257v, A3, 251v; A wierz mi iż thrzebá wielkiego wważenia káźdey rzeczy y wielkiej rośtropności niżli fie ták [na dworze] wfzytkiemu przypátrzyfz. RejZwierc 25, 18v, 25, 75, 111v, 185, 244v; PaprPan D4, O, Hh2v; Przypátrzyłem fye wtrapieniu które przepuścił Bóg ná fyny Ludzkie Oczko 5v, 1, 26; k temu obyczáie Lidyfkie/ y wbiory bárdzo fie zgadzaią z Egipczykami/ iákóm fie łam tym obiemá narodom przypátrzył w Kalcedonie StryjKron 11, 160; NiemObr 37; Nie mogę fie przypátrzyć dziśieyfzemu śwíátu/ Co rok to przychodzimy ku gorźzemu látu. BielRożm 5, 10; ActReg 114, 116; KołakCath B; GosłCast 2; Iuż fie Polfcy pátnicy wprzykrzyli Włochom/ Ktorzy fie przypátrzyli náfzych ludzi fochom. KlonWor 52.*

przypatrzeć się z czego (1): bo gdić fie pochwili lepiej przypátrzą y s pośthępkow y z rozmow y s pięknych obyczáiow twoich/ wyrzyfz w iákicy miłości y w iákicy powádze potym miedzy nimi będziefz. RejZwierc 24v.

przypatrzeć się miedzy kogo (1): Inádnie fie temu káźde oczy podziwować mogą/ kto fie iedno chce przypátrzyć miedzy wfzytki ftany fwiátá tego/ iefliże znaydzyefz fprawiedliwego/ áby kiedy miał być opuľczon od Páná fwego. RejPos 218v.

przypatrzeć się na co (1): Ale gdy fie przypátrzyfz ná náfze Lácedemońskie biefiádj/ [...] iákicy wfzeteczeńftwá fie miedzy ludźmi rozmnożyły/ możefz im odpuśćić iż nie żywá iákó Lácedemończycy. RejZwierc 34v.

przypatrzeć się w kim, w czym [= na przykładzie kogo, czego] (2): *RejZwierc* 20v; Temu [porządkowi społecznemu] fie w płzczelech/ temu w żorawiách/ y w inšzych źwierzętach przypatrzeć możecie. *WujJud* 123v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: temu (3); zaimek pytajny (2), iż (1), jako 'że' (1)] (4): A thákich łłow y tákich łentencyi pełno wźędy piłmo o Pánu náłzym/ iż nie tylko Ian łwięty ále y naprołłŹy iuź fie przypatrzeć mogli/ iż to ten iełł o którym fie ty wźytki piłmá łciągáły. *RejPos* 9v; *RejZwierc* 18v, 35; W.M. łam raczyłeł łie temu dobrze przypatrzeć/ iáko Ciepliczna káłuźá/ błotá wewnátrz y okołó pełna *Oczko* A4.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym (1): *RejZwierc* 34v *cf* *przypatrzeć się na co*.

Zwroty: »dobrze się przypatrzeć« [szyk zmienny] (12): I poruczyli [posłowie] to mowić panu Rejowi przypomnieć, że się KJM dobrze przypatrzył ojcowi swemu, krolowi niedawno zesłemu [...], który nigdy się tak srogo nie obchodził *Diar* 61; *RejWiz* 110; Ogládnimy łye iedno/ á ludźióm łye dobrze przypatrzmy/ naydziemy to iáwnie/ Iź [...] *OrzQuin* C2; *GórnDworz* Gg2v; *RejZwierc* 24v, 25v; *ModrzBaz* 6v; *Oczko* A2v, A4; Náđ to gdy łię dobrze łzalonemu á pijánemu przypatrzmy/ tedy obaczy to káždy/ iż łzalony od pijánego ni czym nie iełł roźny *WerGość* 243; boiaźń [czyni człowieka]/ opátrznego/ połłufznego/ porządneho: czemu łię dobrze przypatrzył ten káždy/ kto w okręcie po Morżu ieźđził *GórnRozm* Kv; *KochCzJan* A2v.

»pilnie się przypatrzeć« (2): *RejWiz* 180v; Włźákźe/ gdy fie opifániu łpraw Krolá tego [tj. *Mesjasza*]/ rząduwi/ pánowániu/ y połłępkom poddánych iego pilnie przypatrzyłz/ [...] poznáłz/ że [...] *CzechRozm* 178.

Szeregi: »nauczyć się, przypatrzeć się« (1): A czegoź fie ty chcełz ná tákíey biełiedzye náuczyć? á czemuź fie chcełz przypatrzeć? *RejZwierc* 62.

»przypatrzeć się i podziwować« (1): którym [przypadkom przyrodzenia] fie káždy ktho iedno chce łnádnie przypatrzeć y podziwować może *RejZwierc* 2v.

b. *Patrzqć znaleźć [ku czemu] (1)* : A ták iac o tym chodźę dziwuiąć fie temu/ Abych fie wźdy przypatrzył ku czemu dobremu. *RejWiz* 177v.

2. *Przemyśleć, rozważyć, zastanowić się nad czymś, teź za pośrednictwem tekstu; considerare* *Modrz, Vulg, JanStat; videre* *Vulg, PolAnt; respicere* *PolAnt; cernere, cognoscere* *Modrz* [w tym: komu, czemu (300)] (377) : a sami nie wáźac łobie tego łekce przypatrzcie się czasom i ludziom, pomysłcieź na to *DiarDop* 112; A tu fie káždy przypatrzeć może tey obyetnicy o tym potomłłwie Dawidowym *LubPs* T4, T4; *GroicPorz* n3v; *RejWiz* 113v, 136v, 140 [2 r.]; *RejZwierc* 54v; *BibRadz* *2v; Kto fie przypatrzy burzkom/ niebezpiečnołciam/ y dziwnym odmiennóciám iego [łwiata]/ naydzie ich wiele [...] w dziwnych trołkach/ burzkach/ á w vćilłkoch łwoich. *RejAp* 129, AA4 [2 r.], 142v [2 r.], 165v; Káźaleł mi w.m. przypatrzeć fie łpráwám niewiełłciem/ á męłkim/ á ł tych miałem vźnawáć/ kto ma co náđ kogo [tj. *przewyźsza kogo*]. *GórnDworz* X6, Ll5v; A gdy fie przypatrzyłz dziwnym á rozłicźnym łpráwám á wymyłłom á wynaláłłkom tego to iemu [łwiatłłkowi] náđánego rozumu/ małz fie nacź rozmyłłić *RejPos* 191v, 101v, 166v, 200v, 288v, 289, 320v; *BiałKat* 178v, 283v; Teź áby to w łobie y wváżył y rołłtropnie rozmiárkował/ czego fie bać á czego fie nie bać/ [...]

przypátrzywfy fie odmiennosci fortuny. *RejZwierc* 21, 28v, 75, 184, 191v, 194v; gdy fie oney swiętey á mądrej profitoćie ftárfzych náfzych przypátrzymy/ naydziemy/ że [...] *WujJud* a2v, 186; Niech fie [...] onym wirfzom w Pfálmie 131. przypátrzą/ tám naydą ofobliwy przykłąd/ [...] *BudBib* b2, b3v; *MycPrz* I B [2 r.]; *Strum* G4; Gdy weyżryfz [!] w piśmá Prorockie/ [...] y tym fie też przypátrzyfz/ ktorzy go [*Mesjasza*] figurowáli: tedy to wfytko łácnó poznáfz *CzechRozm* 192, 134, 147v, 196v, 220v, 261v; A chcąc Cefarz żeby ten Bek^{us} prawdę vznał/ á niewinności fie Łáćinſkiego kościoła [...] przypátrzył: poſłáł mu do więzienia Xięgi Greckie *SkarJedn* 264, 35, 98, 283, 349, 350; *Oczko* 2v, 11v, 25; *KochPs* 181; *ZapKoscier 1580/12v*; godzi fie przypátrzyć niezgodzie: ktora fie około tego fundámentu [*tj. Pisma Św.*] [...] w Wierze Rzymſkiej Katholiki Piłárzow/ náyduie. *CzechEp* 226, 19, 52, 124, 201, 232 (10); A ono gdy fie przypátrzym piśmom Apoftolſkim/ nic tákowe^{go} nie znaydziemy/ kędyby nabożeńſtwo Chriſtiánſkie do pewnych czáfów przywięzowác mieli? *NiemObr* 75, 8, 32, 46, 48, 78 (10); *ReszPrz* 91; *KochPieś* 38; przypátrzymyfz ſye potym ſámi ſobie: ázáfmy iuż te^{go} gruⁿtu rzecziſpoſpolitéy náfzéy [...] nieporuſzili? *KochWr* 21; *ActReg* 143; *GórnTroas* 22; Nie kłádec zá powinność cudzych [!] obyczáiów/ ále tylko/ áby fie im przypátrzył *KochPij* C3; *LatHar* 380, 398 *marg*; *KolakSzczęśl* A4v; Aleć te wfytkie wymyfły ſzátáńskie wnet vpádną/ gdy fie kto przypátrzy łámemu textowi. *WujNT* 342, 322; *WysKaz* 41; ácz łam Oyćiec náfz/ y ini Przodkowie náfzy/ przypátrzywfy fie obyczáióm y zwyczáióm młodych y wfytkich wobec ludzi [...] ku złemu więcéy fie náchylájącym [...] ták té conſtitucię pomienioné [...] wydáli *SarnStat* 915, 3v, 1164, 1298, 1306; *SkarKaz* 79a, 514b; W téyem [*starości*] fie dziwnym ſprávóm teraz przypátrzyłá/ O czymem w młodym wieku nigdy nie myſliłá. *GosłCast* 26.

przypatrzyć się do czego (1): Przypátrzymy fie pilnie do ſłow Páná Kryſtuſowych y obátmzy iáko mowi. *KrowObr* 140v.

przypatrzyć się u kogo [= *w czyim tekście*] (1): Y temu fie v S. Doktorow przypátrzyć możefz/ iż [...] *LatHar* 478.

przypatrzyć się z czego (3): *WujJudConf* 22v; *ActReg* 129; áby w tym w czym was pomawiáią iáko złoczyńce/ z dobrych vczynkow przypátrzywfy fie wam/ chwalili Bogá w dzień náwiedzenia. *WujNT* 1.*Petr* 2/12.

przypatrzyć się z czego [= *z jakiego tekstu*] (2): *CzechEpPORz* **3; Ale iuż tákowym przyczynam w wtorey częſći/ według rozdziału náfzego/ ſzerzey fie z piśmá ſ. przypátrzymy. *PowodPr* 15.

przypatrzyć się komu [= *czyjemu tekstowi*] (1): A też kto fie przypátrzy Ewánieliſtom/ naydzie to iż [...] *SkarJedn* 75.

przypatrzyć się na co (1): Ale iefli ſie ná zacność [!] Sákrámentow przypátrzymy/ thedy Ciáło Páńskie [...] wfytkie inſze dáleko przechodzi. *KuczbKat* 115.

przypatrzyć się w czym [= *na przykładzie czego*] (1): iáko fie temu przypátrzyć możefz w poſtępkách Bożych z Adámem y Ewą *LatHar* 108.

przypatrzyć się gdzie [= *w jakim a. czyim tekście*] (4): *LubPs* Gv; *RejAp* 188v; Abowiem kto czytał hiſtoriá przeſłádownia Dawidowego od Saulá/ tedyby fie tám przypátrzył wielu przykłądom tákim *RejPos* 266v; Duch thez známionuie [!] tchnienie żywothá w człowieku/ o czyméſ iuż doſyć czytał/ y przypátrzyć ſię temu możefz w piśmie s. doſtátecznie. *GrzegŚm* 57.

przypatrzeć się skąd (1): A ftąd fie iáinnie káždy wierny przypátrzyć może/ iż oni ludzie fwięci/ prawdziwie á fzczyrze byli poználi Kriřtuřá Páná być prawdziwym Bogiem y człowiekiem *RejPos* 3v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: temu (27); zaimek pytajny (32), iż(e), że, iżby (16), jeśli(że(by)), li 'czy' (10), jako 'że' (3), zaimek względny (2)] (63): A wřlák kto fye przypátrzy yák prędko przemiyáya [złořnicy]/ [...] *LubPs* R2, Gv; *GroicPorz* 14; *RejWiz* 152; *Leop Thren* 1/12; gdzie fie wálza Ceřárřka miłość y wřzytek ninieyfzy confes przypatrzeć mogą że to ieřt kontrofet fałřzywy *BielKron* [332²]v; *SarnUzn* F2v; *RejAp* 71, 146; Bo fie tu chcey pilnie przypátrzyć co Ewányeliřtá piře/ iż teř thám było trochá rybek. *RejPos* 185, 3v, 101v, 173v, 185, 191v (19); *RejPosWstaw* [143⁴]; ABowiem kto fie chce przypátrzyć iákimi dziwnemi przypadki náurá nářzá záwikłána á zámotána ieřt/ ma fie czemu podziwováć. *RejZwierc* 12v, 42v, 57v, 194; *WujřJudConf* 22v; *BudBib Iob* 6/28; Przypatrzmyřz fie iuř temu ieřli celuiemy Przodki fwe w powinnořciách *WierKróc* A3, A2; Ze zbor wřzytek/ Chrzeřcijiáński w Iezu Chriřta) etc. wierzy ác [lege: acz] się te^{mv} káždy przypátrzyć może że ták ieřt. *BiałKaz* G; *CzechRozm* 30v; temu fye nam przypatrzeć niepomálu godři: że ztámřąd gdzie Słóńce nie dochodzi [...]/ wewnářz práwie náyduiá fye zacné á bárzo pořzyteczné kruřzce *Oczko* 1v; Y wtey mierze przypátrzyć fię nam trzebá/ iřz by fię to było nieřtálo/ gdy by był krol Ermigildus zá prawdę Bořá nie vmářł. *Skarřzyw* 368, 79; *CzechEp* 159, 160, 285, 360, 370; Káždy fię przypátrzyć może/ ieřli duch ř. czyli ciálo/ ty Oyce/ ná tych řynodřiech [...] rządzilo. *NiemObr* 157, 12, 20, 119, 132, 135; *KochFr* 46; *ReszPrz* 53; *KochWr* 19; *ActReg* 136; iřbyř W.M. [...] przypátrzył fię/ mogli tym křřtařtem w polřczyznę wchodřić rzeczy/ ięzykiem Gręckim/ ábo łácińřkim piřané *GórnTroas* 5; *LatHar* +4v, 257, 478; *SkarKaz* 347a; *CiekPotr* 79.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia lub jego przydawki w zdaniu nadrzędnym [w tym: zaimek pytajny (5), jako 'że' (1), jeśli(że) 'czy' (1), że (1)] (8): *RejAp* 136; Abowiem przypátrřz fie kto chce kádehy řpráwie řwiátá thego/ ieřliže w rádzye iákiey/ thák wielkiey iáko y máley/ będye iáki rořterk ábo niezgodá *RejPos* 334, 300; *CzechRozm* 190v; *ModrzBaz* 90v; BY fię temu Apořtołowi fwe^{mv} Niemcy dziřieyfzy [...] przypátrzyć chćieli: iáká im wiářę y řkąd przyniořł Bonifacyuřz: [...] wřdy by řobie ták pomysłić mogli: [...] *Skarřzyw* 520; *CzechEp* 288; Tákże fie trzebá przypátrzyć małżeńřtwu Zygmunřá Auguřtá, iáko w przyiařń tego domu [rakuskiego] wchodřił *SarnStat* 1226.

W zdaniu wtręconym bez dopełnienia: zwracam uwagę, zwróć uwagę, że... (9): *LubPs* E4v; Bo Gieradę [...] wedle práwá/ (áčz nieřłuřznie gdy fye kto przypátrzy) bliřřza po zmářley Niewieřcie bierze. *GroicPorz* gg2; *RejAp* 33v; ále iednák kto fie dobrze przypátrzy/ niema co czynić s powřcięgliwořciá thych dwu białychřłow *GórnDworz* Aa6v; *RejPos* 166v; *Skarřjedn* 241; *KochTr* 11; bo ta ifřa kręřka/ kto fie dobre připatřzy/ nic inřřego nie znaczy ieno to ifřé i *JanNKarKoch* G2; *SarnStat* 283; Miářlá wiářá tá ř. dořić ná poczátku cudow y teraz ma kto fię chce przypátrzyć. *SkarKaz* 419b.

W połączeniu szeregowym (1): y co fie s tych nowin řřtálo řwiátu wřzytkiemu/ to fie iuř káždy řnádnie temu przypátrzyć/ přyřłucháć/ y přyřdziwováć może. *RejPos* 305.

Frazy: »jest się czemu przypatrzeć« (1): Co tá mářká corce řwey Euřřochiey zá pořag zořřáwiářlá ieřt fię cze^{mv} przypátrzyć. *Skarřzyw* 143.

»oko przypatrzy się« (1): Iáko tedy fkoró w fpráwy Apóftólfkie póžrzy oko pobožne/ y przypátrzy fię rzeczám w nich zołobná o Iezušie Chriftušie opifánym/ tož tež w nich naydžie/ co y w ftárym Teftámenćie co tež y w Ewániefiétách. *CzechEp* 308.

Zwroty: »dobrze się przypatrzeć« [szyk zmienny] (41): *OrzRozm* N4v; y záprawdę gdy fye dobrze lámemu Platonowi przypátrzymy/ wielé v niego naydžiemy Krześcijánfkiey náuki *OrzQuin* O2v, C2, M4; *RejAp* AA4v; á kiedy fię dobrze przypátrzyfz/ ináčzey nie naydziefz/ iedno iż potrzebnie [...] tákowe iákie fá biáleğłowy oná [*natura*] ná fwiát dáie *GórnDworz* X6, X3, Aa6v, Ii3v; *RejPos* 349, 350v; *BiałKat* 11; Ale iefli fię temu dobrze przypátrzyfz/ vważ to łobie iedno iefliže tego [*dobrodziejstw Pańskich*] rownie zli iáko y dobrzy vżywáią? *RejZwierc* 132, A2, 144v; *CzechRozm* 87; Bo y Grekowie łami/ kto fię dobrze przypátrzy pod iedną ołobą [*komunię*] dáią. *SkarJedn* 241; Iákož kto fię przypátrzy dobrze/ nowemu Teftámentowi muśi to wyznáć/ iż [...] *CzechEp* 242, 45, 67, 96, 98, 275 (13); *CzechEpPORz* *2v, **v; *NiemObr* 89; *WerGość* 204; *GórnTroas* 32; *JanNKarKoch* G2; Oznáymuiemy [...]: iż przypátrzywfzy fię dobrze [*debita animadversioe JanStat* 85] tego Królestwá náfžego dobrodziejftwom [...]/ ftáramy fię o dobrym poftánowieniu iéy [*Korony Polskiej*] *SarnStat* 950, 1146; dobrzem się ia Niepoftánowionemu mozgowi twoiemu Przypátrzył. *CiekPotr* 53; *KlonWor ded* **2, k. **.

»dostatecznie się przypatrzeć« (1): Kiedyby fię kto doftátetnie tey fpráwie wáfzey przypátrzyć chćiał/ konietznieby fię miał tzemu dziwowáć Iż [...] *KrowObr* 124.

»jaśnie się przypatrzeć« (4): *LubPs* Gv; Nie wfpominam tu błędu nowo wfkrefzzonego Ariánfkiego/ gdiž fię mu káždy iáfnie przypátrzyć može/ kto iedno nie do końcá im [= *nim*] iefł záflepion. *RejPos* 294v, 3v, 313.

»jawnie się przypatrzeć« (1): A tu fię iuž káždy iáwnie á iáfnie przypátrzyć može/ co to iefł zá krolestwo tego Páná á zbáwicielá náfžego *RejPos* 313.

»mądrze się przypatrzeć« (1): gdy fię kto pilno á mądrze przypátrzy: tedy to rad nie rad zeznáć będzie muśiał [!]/ że Chriftus [...] kordow vcžniom fwym zákázuie *CzechRozm* 238.

»oczyma się przypatrzeć« (1): á *X(iądz) K(anonik)* niech fię tež infzymi oczymá/ niž do tych czáfów czynił/ fpráwie fwey lepiey przypátrzy *CzechEp* 98.

»pilnie (a. pilno, a. pilniuchno), z pilnością się przypatrzeć« [szyk zmienny] (49:2): *LubPs* E4v; Abowiem tych tho czáfem obraża/ ktorzy niedoczytáli/ á zá iáką przyczyną co poftánowiono pilnie fye nie przypátrzyli. *GroicPorz* 14, B4v, v3; *KrowObr* 140v, 208v; *RejWiz* 71; *SarnUzn* F2v; Ale by fię kto chćiał pilno przypátrzyć fłowom KRyfthufowym [...]/ náłáfby że Pan Kryftus dobroć nieftworzona chćiał/ áby káždy człówiek Krześcijánfki/ z nyeiákiey ftrony wiefłzył o dniu onym óftátetnym. *LeovPrzep* F4v; *RejAp* 71, 198v; A przeto trzebá fię pilno przypátrzyć káždemu fłowku/ kto chce obaczyć co zá táiemnice [...] w łobie zamykáią *RejPos* 225, 183, 185, 200v, 208v, 317v; *RejZwierc* 194; *WujJudConf* 22v; *RejPosWstaw* [41²]v, 44; Widzimi [!] fię iż gdy by to żydowie/ pilnie fię temu przypátrzywfzy/ rozebráć vmieli/ tedyby tych fwoich wywodów zániechác muśieli *CzechRozm* 115, 17v, 146v, 165v, 201v, 221v, 238; *PaprpPan* Dv; Bo fá niektóre rzeczy/ ktore się y ná tę y ná owę ftronę w tey mierze mowić mogá/ ktorem się ma pilnie przypátrzyć [*quae cognoscenda sunt*]/ á porownywáć ie/ ten ktoby chćiał ná to fpráwiedliwie á z pożytkiem Rzeczypořpolitey

wotować. *ModrzBaz* 27v, 89; Przetoz kędy tá prawdá iest á kędy też iest fałz/ chcemyli wiedzieć/ tedy tego łtąd doydziemy/ gdy fię pilno temu przypátrzymy czym fię wždy czáfu onego Apofztołowie zábawiali *CzechEp* 360, 180, 233, 259, 418; *CzechEpPorz* *3, *4v, **v; Profzę czytelniku miły/ ábys fię temu pilnie przypátrzył/ com o tych różnicách piśał *NiemObr* 135, 33, 52, 148, 163; *KochFr* 46; *WerGość* 203; iedno fię z pilnością Pfálmom iego [*Dawida*] chćiey przypátrzyć. *LatHar* +3, 257; *WujNT* 405; *WysKaz* 47; KToby fię chćał przypátrzyć pilnie świátu temu/ Može go wnet przyrownác kwiátu odmiennemu *CzahTr* C4.

»przypatrzeć się prawie [= *właściwie*]« = *plane cernere Modrz* [*szyk zmienny*] (2): *RejAp* 199; áleć záiłte lámá przez fię táka iest [*cnota*]/ iż gdyby fię iey práwie przypátrzone/ á oná moc śwą okazáła/ dziwnieby łercá ludzkie ku miłowániu siebie poruśzyłá *ModrzBaz* 136.

»słusnie się przypatrzeć« (2): Co iuż wśyftko przypufzczam káżdemu bácznemu/ Kto łie słufznie przypátrzyć będzie chćiał wśyftkiemu. *MycPrz* I [D], Bv.

»właśnie [= *właściwie*] się przypatrzeć« (1): Bo niebo iest podobno vrzędem ku zyemi/ Gdy łie włáfnie przypátrzył/ iáko łie tu mieni. Iż zyemiá nic nie włáda/ iedno ludzyc ná niey *RejWiz* 152.

»przypatrzeć się jako w(e) zwierciedle« [*szyk zmienny*] (2): kto o tym czyta ábo słycha iuż łie temu przypátrzyć mogł/ iáko we zwierciedle/ iż to ták iest á nie inák *RejPos* 101v; *LatHar* 676.

Szeregi: »(prze)czytać (a. doczyść) i (a) przypatrzeć się« (3): Włzákzē y s tego com ia máło nápiśał/ ile baczę/ káždy kto przeczyta/ á pilnie łyc przypátrzy/ łatwiey łyc łwey Spráwiedliwóci [...] domowić može. *GroicPorz* B4v; *RejPos* 173v; Czytaymyż y przypátrzmy fię naprzod temu/ iż [...] *CzechEp* 285.

»pilnować a przypatrzeć się« (1): O wy wśyftcy kthorzy idziecie drogá/ pilnuycie/ á przypátrzcie łie [*attendite et videte*]/ iefłize iest boleść iáko iest boleść moiá *Leop Thren* 1/12.

»przypatrzeć się a podziwować (a. przydziwować)« (2): Gdzye łie też tu može káždy przypátrzyć á podziwować odmiennóci łwiátá tego márnego á obłudnego *RejPos* 300; *RejZwierc* 57v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»przypatrzeć się i poznać« (1): bo im fię im łepiey przypátrzą [*księza swoim tajemnicom*]/ y dołtátecźnie ie poznáią/ tym fię rychley nimi brzydzic [...] będá. *NiemObr* 89.

»przypatrzeć (się) a (i, abo) przysłuchać (się) (a. posłuchać)« [*szyk 3:2*] (5): A kto łie temu łepiey przyśłuchác ábo przypátrzyć chce/ przecźci łobie tę hiłtoriá tego to Sálomoná krolá *RejPos* 349, 183; *BiałKat* 11; *KochWr* 19; łłow ná pocźátku [*kazania*] zálózonych chćiey znowu posłuchác/ y onym fię pilnie przypátrzyć. *WysKaz* 47. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»przypatrzeć się i rozsądzić« (1): kto fię tey rzeczy [...] pilnie przypátrzy/ y przyłtoynie tę rzecź rozłádzi/ nie będzie ták głupim/ áby [...] *NiemObr* 33.

»przypatrzeć się a rozważyć« (1): iż nigdy żadna rzecź nań trudnieyłza nie byłá/ iáko przypátrzyć łie łwiekowi człowieká młodego/ á rozważyć łobie dziwne drogi á vmyłly iego. *RejZwierc* [121].

»przypatrzeć się a (i) uważać« (3): profzē was przypátrzcie fię á vważcie łobie pilniuchno/ czo io [*lege: to*] iest á co w łobie zámýka to łłowo *MANSIA SarnUzn* F2v; *NiemObr* 35; *LatHar* 257.

»wejźrzeć (a. poźrzeć) i (a) przypatrzeć się« [*szyk 4:1*] (5): niech iedno y nawięłszy profłak weyźrzy w text/ á rzeczy fię o ktorá idzie przypátrzy: pozna iż [...] *CzechEp* 169; Niechby iedno łam I. M.

X(qdz) K(anonik) [...] weyrzał w opifanie żywotá Papieža Sergiufza 3. y pilnie fię mu przypatrzył. *CzechEp* 418, 286, 308, 369.

a. *Rozważyć, zastanowić się nad Bogiem i Jego działaniami (niekiedy z dodatkowym elementem 'obserwując naocznie ich przejawy')* (100) : A wżákoż ípráwá Duchá świętego/ kto fie iey przypátrzyć chce/ nigdy prózna nie iest *LubPs* G4, E2v; *RejWiz* 165v, 186, 186v; *Przypátr* fię ípráwie Bożey: ábowiem któż może íproftnowác co on íkrzywi? *BibRadz Eccle* 7/14[13]; Tám záfię málo dáley cztác przypátrzy fie oney żadnym rozumem nie ogárnioneý Táiemnicy Troyce święteý. *RejAp* BBv, AA5v, AA6 [2 r.], AA6v, 3, 16v, 45; wżytko fie nam sftánie co fie sftáło tym pielgrzimom/ íz on óswieci íercá náłze/ á lácniuchno fie przypátrzymy tym rozmáitym dziwom Boftwá iego. *RejPos* 112v; ktoreś [obietnice] rozlicznie obiecał wżytkim wiernym íwoim/ ktorzyćby fie ták przypátrzyli y świętemu Boftwu twemu *RejPos* 209, 9v, 10v [2 r.], 81, 83, 177 [2 r.] (23); Nie dziwne ípráwy Páńkie/ kto fye im przypátrzy. *RejZwierc* 176, B2v, B3, I, 9 [2 r.], 10 (13); Przydźcie/ przypátrźcie fię ípráwam Iehowy/ który nákladł ípuftofzenia ná ziemię. *BudBib Ps* 45/8[9]; *SkarŻyw* A3; Abowiem oznaymilífmy wam moc y przyłźcie Páná náłzego/ nie vwiedźieni baśniámi miłternie wymyślone: ále przypátrzywłzy fię íami wielmożności iego [*sed speculatores facti illius magnitudinis*]. *WujNT* 2.Petr 1/16; im więcey kto fię bozkim táiemnicom przypátrzy/ tym mniey o nich mowić może. *SkarKaz* 277b.

przypatrzeć się w kim, w czym [= za pośrednictwem kogo a. czego] (3): ábychmy cie [Panie] zá tych nędznych żywotow íwoich ták poznác mogli/ íákobychmy fie w tobie pzpátrzyli [!] Bogu Oycu twemu *RejPos* 336v; *CzechRozm* 210v; Vmorzy w tobie Męká Páńká lácniuchno y przekłętá nienawiść/ kiedy fię w niey dobrotliwey ízczodrobliwości y ízczodrobliwey dobrotliwości Páná twego przypátrzyłz. *LatHar* 259.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): A tu [...] niemiałbyś wierzyć á mocno fie przypátrzyć temu w myłlach y w íercu íwoim/ co fie dzyeie á co ípráwuie wftáwicźnie tho święte Boftwo Páná twoiego *RejPos* 209.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia lub jego przydawki w zdaniu nadrzędnym [w tym: zaimek pytajny (5), iż (2)] (7): gdy fie pilnie przypátrzyłz Duchowi świętemu íáko nieomyłny iest [...]/ tedy rozeznác muśiłz iż [...] *RejAp* BB6, AA2v; [...] przypátrzywłzy fie mocno temu Pánu íwemu/ íz iest práwy Bog á práwy Mefyáłz *RejPos* [236]v, 195v, 215, [308]; *RejZwierc* [203]v.

Fraza: »oczy się przypatrzyły (a. oko przypatrzeć się może)« (4): Pan Bog tym oczom błogołłáwić raczy/ kthore fie thák przypátrzyły Pánu íwoiemu/ íáko fie były przypátrzyły oczy świętych Apoftólow iego. *RejPos* 208v, 204, 208v; ktorey dziwney ípráwie żadne fie oko przypátrzyć/ áni żadny rozum przydziwowác fie nie może. *RejZwierc* 1.

Zwroty: »dobrze się przypatrzeć« [*szyk zmienny*] (4): A tákbyście fie iuż mogli dobrze przypátrzyć ípołącznemu Boftwu moiemu póspołu z Oycem moim niebiełkim y z Duchem świętym. *RejPos* 294, 294; *RejZwierc* 9; *CzechEp* 286.

»jáśnie się przypatrzeć« (1): Prziymiłz nas łáłkáwie do fiebie/ íáko dobrotliwy Ociec náłz/ á óswieć ty nędzne oczy náłze/ ábyłmy fie íáłnie przypátrzyli świętemu Boftwu twoiemu. *RejPos* 207.

»przypatrzeć się mocno« [szyk zmienny] (4): Przypátrrze fie mocno temu Pánu fweemu [...]: vřzyřłz iřci iey [twojej wierze] on mocno podpomozę tobie. *RejPos* 245, 204, 209, [236]v.

»przypatrzeć się w myślach i w sercu« (1): *RejPos* 209 cf *Ze zdaniem dopełnieniowym*.

»przypatrzeć się oczyma dusznemi (a. dusze)« [szyk zmienny] (3): A day nam tákie ferce á taką wiarę y tákie oczy/ [...] ábychmy fie práwie oczymá duřznemi mogli przypátrzyć fwiętemu Bořtwu twemu *RejPos* 336v, 211, 211v. [Cf też 1. »oczyma się przypatrzeć« *RejAp* 47.]

»pilnie się przypatrzeć« [szyk zmienny] (6): Prorok vpomina/ ábychmy przypátrzywřly fie pilnie fpráwam dziwnym Páná fwego/ [...] iemu [...] dzyęki czynili. *LubPs* M3v; *RejAp* BB6; YEft fie czemu zádziwować/ y ieřt fie czym pocieřzyć/ kto fie będzie chciał pilnie przypátrzyć fpráwam Páná fwego/ w tey Ewányeliey fwięthey nápiřány. *RejPos* 195, 161; *CzechRozm* 210v; A kto fię pilnie przypátrzy fłowu Boże^{mv}/ naydzie we zborze páńřkim dwoiáki fpořob zwięzowania y rozwięzowania [grzechów] *NiemObr* 38.

»prawie [= właściwie] się przypatrzeć« [szyk zmienny] (5): iřechmy fie trudno mieli nędznicy kiedy práwie przypátrzyć Bořtwu fwiętemu Páná tego/ á możnořciam iego: řzukáiąc go po rozmaitych mieyřcach á kráinach *RejPos* 242, 116v, 183, 207v, 286.

Szeregi: »przypatrzeć się a (ani, i) podziwować (a. przydziwować)« [szyk 2:2] (4): A thu fie przypátrz á podziwuy fwiętey dobrotliwořci Páná tego/ iáko on zálořciw ieřt nád vpadkiem nędznego człowieká *RejPos* 195v, 347v; A gdy to wřzyřtko vwařylř á rozmyřliř łobie/ tu fie podziwuieřł y przypátrzyřł dziwnym fpráwam Páńřkim/ iáko fie co dzieie wřzędy ná fwiecie *RejZwierc* [203]v, 1.

»poznać a przypatrzeć się« (3): Pátrzayże co tho ieřt poznać ták Bogá fwoiego/ á przypátrzyć fie fwiętemu Bořtwu iego. *RejPos* 294v, 209, 286.

»przejrzeć (przeřrzeć) a przypatrzeć się« [szyk 1:1] (2): Ale tho błogofłáwione oczy ktore ták pátrzáły/ [...] iř práwie przeyřzáły á przypátrzyły fie y vwierzyły fwiętemu Bořtwu iego. *RejPos* 207v, 206.

»(ani) przypatrzeć (się) i (ani) przysłuchać (się)« [szyk 4:2] (6): iuř niechay będą otworzone y wřzy y oczy twoie y ięzyk twoy/ ábyř fie iuř y przypátrzył y przyřłuchał y vmiał wyřławiáć to fwięte Bořtwo moje *RejPos* 205; á rácz nas [Panie] wywieřć s ták wielkich obłędliwořci tego mářnego fwiátá/ á day fie przyřłuchać y przypátrzyć głowowi twemu á woley twoiey fwiętey *RejPos* 262v, 205, 206, 206v, 260.

»nie uważać a nie przypatrzeć się« (1): A tákich oczu nie mieli oni nędzni krolowie [...]/ ktorzy nie vwařywřly á nie przypátrzywřly fie obietnicam Bogá Oycá niebieřskiego [...] zefřli s tego fwiátá nic nie wiedzác áni rozumieáć *RejPos* 208v.

»przypatrzeć się i wejřrzeć« [szyk 1:1] (2): *CzechEp* 286; y niegodźieniem weyřrzeć ná wyřokóć niebieřką/ y przypátrzyć fię iey/ dla rozlicznořci grzechow moich. *LatHar* 139.

»widzieć a przypatrzeć się« (1): kto widzi á przypátrzy fie dobrze dziwom á fpráwam tego tho człowieczeńřtwá Páńřkiego fwiętego/ iuř tám pewnie widzi y pozna Oyczá y Duchá s. *RejPos* 294.

3. Uwzględnic w postępowaniu, podejmowaniu decyzji, zwrócić na coś uwagę; *videre PolAnt, Vulg; considerare Modrz, Vulg; intueri Vulg* [w tym: w imp skierowanym do czytelnika, zwracającym uwagę na najistotniejszą sprawę, szczegół (123); czemu (70)] (124) : *SarnUzn* F2; *LeovPrzep* H4;

RejPos 168v, 335; Ale żebyś y lepiej temu rozumiał y wierzył/ przypátrz fye słowóm Auguſtyná ſwiętego: [...] *BiałKat* 238v, 243v, 358v; Przypáthrzmyſię [!] iálnym obiethnicom y pociechom Kryſtuſowym. *GrzegŚm* 5; A przypátrz fie kto chce temu/ nie więceyli naydzieſz ſiwych/ łyfych/ á przedię y tłuſtych y nadobnie rumiáných miedzy ludźmi proſtemi. *RejZwierc* 158, 58v, 184v, [193]; *BudBib Ecclē* 7/27; *MycPrz* I C4v; *CzechRozm* 110, 171v; Przypátrzcie fie tu cnoście wy Philozophowie *PapriPan* Mv, K, O3v, P3, R3v, Z3v; Przypátrzmy ſię przyrodzeniu ludzkiemu *ModrzBaz* 143; *PapriUp* H4v; *LatHar* 666; *SarnStat* 758; A przypátrz ſię kiedy w iákim zgromádeniu ludźi ſzlácheckich ábo mieſckich/ nie obaczyſz iednego miedzy niemi/ [...] ktoryby tego trybutu cudzoziemcom nie dał *GrabPospR* N4; PRzypátrz ſię káždy [!] Boſkiey táiemnicy, Leſzko Kmiotowic záſiadł ná ſtolicy. *KlonKr* B; *SkarKaz* 206a; Przypátrz fie Eneáſu tey ſtráſzney przygodzie. *PudłDydo* Bv.

przypatrzeć się do czego (1): Bo niezgodni tám záwždy/ v tey pániey [tj. *Rzeczypospolitej*] ſłudzy. A kto temu nie wierzy/ przypátrz fie do tego/ Gdy fie ſprávam dziwuieſz/ Seymu chwálebnego. *RejZwierc* 109.

przypatrzeć się na kim [= *na przykładzie kogo*] (1): Tu fie przypátrz ná tey ſwini [tj. *pijanym*]/ Co thu náłog złemu czyni *RejZwierc* [233].

przypatrzeć się w czym [= *w tekście*] (1): Bo przypátrz fie y thu w tey Ewányeliey s. iż tu Pan opowiedáć raczy/ [...] *RejPos* 238v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z *zapowiednikami: temu* (15), *w tym* (1); *zaimek pytajny* (36), *jako 'że'* (12), *jeśli(że) 'czy'* (10), *iż, że* (9)] (67): PRzypátrzże fie co vmie/ pocźciwe ćwiczenie/ Gdy ſláchetne przypádnie/ k niemu przyrodzenie. *RejZwierc* 77v; *RejAp* 8v, 11, 13, 35v; Przypátrz fie temu káždy/ iefli owo nie trefnie/ kiedy trefi kołá ná kámiień? *GórnDworz* Q5, Aa3, Aa8v, Ee6; A wſzákoż pirwey fie przypátrz/ iáko ięzyk y vſtá pocźciwe záwždy ſá w opyece Páńſkiey *RejPos* 298, 210, 217v, [226]v, 238v, 239 (14); Przypátrzże fye/ iákieyći thu wiáry potrzebá *BiałKat* 276v, 118v; *RejZwierc* 10v, 133v, [233], 267v, 268; Przypátrz fie iedno proſzę ćię Czytelniku miły/ iefli to trzeźwiego á nie pijánego człowieká mowá. *WujJud* 235, 21v, 195v; *BudBib* cv, 4.Reg 5/7; podźmy do ſłow fámych piſmá ſ. y onym fie przypátrzmy/ á to w tym iáko ondzie mowi o onym ániele/ á iáko tu o Iezuſie Chriſtuſie ſynu Bożym. *CzechRozm* 55v, 31, 255; *SkarJedn* 107, 178; czego fye ſtrzedz/ á iáko fye w tym záchowác/ krótko fye przypátrzmy *Oczko* 24; Przypátrz ſię iáko teſz to omylna rzecz iefť co mowi Ruſ z ſwemi Grekámi: iſz Grecka Biblia [...] lepſza iefť niſz z Zydowſkiego ięzyká iákiey Lácinnicy vżywáią/ przełóżona. *SkarŻyw* 47, 26, 111, 173, 185, 194, 510; *CzechEp* 37; PRzypátrz ſię/ goſćiu/ iáko on liſť mój zielony Prędko wwiádl *KochFr* 93, 124; *ReszPrz* 16, 17; *ReszList* 180; *WerGoſć* 236; *BielSjem* 7; *GórnRozm* B3v, C4v, K3v; przypátrz ſię iedno temu/ wierny ſługo Boży/ iáko wiele ksiąg/ o káżdey práwie náuce popiſano. *LatHar* +5; *WujNT Hebr* 7/4; Tedy my [...] naprzod fie przypátrzywſzy temu/ iż té takie ſkłády miáłtóm náſzym w Koronie nádáné nie ſciągáią fie [...] ná zádney iny ſtan/ iedno ná ludzie kupeckie [!] [...] náyduiemy: iż [...] *SarnStat* 1230; Przypátrzmyſz ſię/ co to był zá zakon y práwo około drogi do onego koſćiołá *SkarKaz* 39b, 158b, 347b; *KlonWor* **2; *ZbylPrzyg* A4v.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia lub jego przydawki w zdaniu nadrzędnym [w tym: zaimek pytajny (12), iż, że (6), jako 'że' (2)] (20): OrzRozm C3v; OrzQuin V4; Przypátrrze fie thu dziwnym słowóm á dziwnym táiemnicám Páná íwego iáko on wśytko pod podobieńftwy powiedáć raczy RejPos 210, 313v; Przypátrrze fie słowóm Pánńkim/ iż to ciáło dawał; ktore zá nie miáło być wydáné BiałKat 268v; RejZwierc 50v, 189; Przypátrrze fie iedno naprzod Kościołowi náłzemu Powłzechnemu/ iáka w nim wśędzie iedność/ iáka zgodá WujJud 132; CzechRozm 77v; SkarJedn 126; Przypátrz fie rzeczóm ludzi bogoboynych/ Ze lat ná koniec vzijá ípokoynych KochPs 55; PudłFr 34; Wtym fie téż przypátrz náłzemu nierządowi/ że ták wielkie króleftwo [...] Hétmáná niéma KochWr 36; PaprUp L2v; Przypátrzcie fie krukóm/ iż nie sieią áni zná WujNT Luc 12/24, Matth 6/28, Luc 12/27, 1.Cor 1/26; WysKaz 2; Przypátrrze fie tey parze [nowożeńców]: iákicy krwi oboie/ Y iákich ítanow biorá ná fie śluby twoie. WitosłLut A4.

*Zwroty: »przypatrzeć się dobrze« [szyk zmienny] (5): Przypátrzcie fie iedno dobrze temu/ co tám Sokrátes piłze. WujJud 195v; SkarŻyw 111; BielSjem 7; GórnRozm D; Przypátrzmy fie dobrze Iudałzowi KlonWor ded **2v.*

*»przypatrzeć się pilnie (a. pilno)« [szyk zmienny] (15): Przypátrrze fie tu pilno przypadkowi temu. RejWiz 139v; LeovPrzep G4, H2v; Przypátrrze fie pilnie/ iesliże w thych dzifiefyżych kościelech náłzych ták chodzimy/ iáko chodził ná on čás Abráám przed oblicznością Pánńką RejPos 350, 217v, 239, 318, 350v; Potym przypátrzmy się pilnie oney Hiftoriey Lázárzowego wkrześzenia GrzegŚm 9; RejZwierc 133v, 189; WujJud 21v; PudłFr 34; Grzegorz Niffeńki/ przypátrzmy fie pilno co mowi: [...] SkarKaz 158b; KlonWor **2.*

Szereg: »przypatrzeć się a obaczyć« (1): Bo przypátrzcie fie iedno á obacźcie profzę [scitote nunc et videte]/ iż ten łowi mię. BudBib 4.Reg 5/7.

Synonimy: 1. doźrzyć, obaczyć, obeźrzyć; a. dostrzec, poznać; 2. dostrzec.

Formacje współrdzenne cf PATRZYĆ.

Cf PRZYPATRZENIE, PRZYPATRZENIE SIĘ, 1. PRZYPATRZYĆ